

CSM—7/24
PART—II/PAPER—V
GENERAL STUDIES—IV
ଆଧାରଣା ଅଧ୍ୟୟନ—IV

**Candidate
must not
write on
this margin.**

Time : 3 Hours

ସମୟ : ୩ ଘଣ୍ଟା

Full Marks : 250

ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଂଖ୍ୟା : ୨୫୦

*The question paper contains 17 (Seventeen) questions.
In Group—A, 12 (Twelve) and Group—B, 05 (Five) together.*

ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ରରେ Group—A, 12 (ବାର) ଏବଂ
Group—B, 05 (ପାଞ୍ଚ) କୁ ମିଶାଇ 17 (ସତର) ଟି ପ୍ରଶ୍ନ ରହିଛି ।

GROUP—A

ଗ୍ରୂପ—A

Candidates to attempt 10 (ten) questions within word limit of 250.

Each question carries 15 marks.

ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀମାନେ 10 ଟି ପ୍ରଶ୍ନ 250 ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ତର ଦେବେ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନର ମୂଲ୍ୟ 15 ମାର୍କ ।

1. “The whole problem with the world is that fools and fanatics are always so certain of themselves, and wiser people so full of doubts.” — Bertrand Russell. In the light of this quote, examine the importance of two qualities viz., open-mindedness and intellectual humility for a public servant.

“ ବିଶ୍ୱର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମସ୍ୟା ହେଉଛି ଯେ ମୂର୍ଖ ଏବଂ ଧର୍ମାନ୍ତମାନେ ସଦାସର୍ବଦା ନିଜନିଜ ବିଷୟରେ ଏତେ ନିର୍ମିତ ଏବଂ ଜ୍ଞାନୀ ଲୋକମାନେ ଏତେ ସନ୍ଦେହରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ” — ବର୍ତ୍ତାଣ୍ତ ରସେଲ (Bertrand Russell) । ଉତ୍ସ ଉତ୍ୱତିର ଆଧାରରେ ଜଣେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଦୁଇଟି ଗୁଣ ଯଥା ମୁକ୍ତ ମନୋଭାବ ଏବଂ ବୌଦ୍ଧିକ ନମ୍ରତାର ଗୁରୁତ୍ୱ ପରୀକ୍ଷା କର ।

Adda247

Test Prime

ALL EXAMS, ONE SUBSCRIPTION

1,00,000+
Mock Tests

Personalised
Report Card

Unlimited
Re-Attempt

600+
Exam Covered

25,000+ Previous
Year Papers

500%
Refund

ATTEMPT FREE MOCK NOW

2. Ram and Shyam are twin brothers raised in the same family. They both study in the same school. Ram is a bright student and excels academically. Shyam is not good at studies but is a keen learner otherwise. Later in life, Ram clears a competitive civil services examination and joins Government service in a senior position. Shyam blooms as a successful businessman. Within a few years, Shyam has grown rich, owns a mansion and lives a life of luxury. Ram, who is an honest civil servant, receives a modest salary and cannot afford luxurious lifestyle enjoyed by his brother Shyam. Colleagues and friends of Ram cajole him to turn corrupt and make money. Ram, however, remains convinced that he is 'servant' of public and his duty is to serve the nation and people selflessly. His friends dismiss his argument as 'impractical idealism'. With whom do you agree and why? Would a handsome increase in the salary of public servants be an appropriate response to the problem of corruption in bureaucracy? Discuss.

ରାମ ଓ ଶ୍ୟାମ ଗୋଟିଏ ପରିବାରରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ଯାଆଁନା ଭାଇ । ସେମାନେ ଉଭୟ ଗୋଟିଏ ସ୍କୁଲରେ ପାଠ୍ୟକ୍ଷତି । ରାମ ଜଣେ ମେଧାବୀ ଛାତ୍ର ଏବଂ ଶିକ୍ଷାଗତ ଯୋଗ୍ୟତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଉକ୍ରମ । ଶ୍ୟାମ ପାଠ୍ୟକ୍ଷତାରେ ଭଲ ନୁହେଁ କିନ୍ତୁ ଆଗ୍ରହୀ ଶିକ୍ଷ୍ୟ । ଜୀବନର ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ରାମ ଏକ ପ୍ରତିଯୋଗିତାମୂଳକ ସିଭିଲ୍-ସର୍ଭେସ ପରୀକ୍ଷାରେ ଉତ୍ତରୀଣ୍ଟ ହୋଇ ଏକ ଉଚ୍ଚ ପଦବୀରେ ସରକାରୀ ଚାକିରିରେ ଯୋଗଦାନ କରନ୍ତି । ଶ୍ୟାମଙ୍କ ସମ୍ପଲ ବ୍ୟବସାୟୀ ଭାବରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୁଅଛି । କିନ୍ତୁ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ, ଶ୍ୟାମ ଧନୀ ହୋଇଗଲେ, ଏକ ମହିଳର ମାଲିକ ହେଲେ ଏବଂ ବିଳାସପୂର୍ଣ୍ଣ ଜୀବନ୍ୟାପନ କଲେ । ରାମ, ଯିଏ ଜଣେ ସତୋଗ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ଏବଂ ସାଧାରଣ ଦିରମା ପାଆନ୍ତି ଏବଂ ତାଙ୍କ ଭାଇ ଶ୍ୟାମ ଦ୍ୱାରା ଉପଭୋଗ କରାଯାଇଥିବା ବିଳାସପୂର୍ଣ୍ଣ ଜୀବନଶୈଳୀର ସାମଗ୍ରୀକୁ କିଣି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ରାମଙ୍କ ସହକର୍ମୀ ଏବଂ ବନ୍ଦୁମାନେ ତାଙ୍କୁ ଦୁର୍ନୀତିଗ୍ରହ ହୋଇ ଚଙ୍ଗ ରୋଜଗାର କରିବାପାଇଁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାନ୍ତି । ତଥାପି ରାମ ନିଶ୍ଚିତ ଅଛନ୍ତି ଯେ ସେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କର 'ସେବକ' ଏବଂ ତାଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହେଉଛି ନିଃସ୍ଵାର୍ଥପର ଭାବରେ ଦେଶ ଏବଂ ଲୋକଙ୍କ ସେବା କରିବା । ତାଙ୍କ ବନ୍ଦୁ ମାନେ ତାଙ୍କର ଯୁକ୍ତିକୁ 'ଆବ୍ୟବହାରିକ ଆଦର୍ଶବାଦ' ବୋଲି ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରନ୍ତି । ଆପଣ କାହା ସହିତ ସହମତ ଏବଂ କାହିଁକି? ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦିରମାରେ ଏକ ସତୋଷ ଜନକ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଅମଲାତନ୍ତ୍ରରେ ଦୁର୍ନୀତି ସମସ୍ୟାର ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ହେବ କି? ଆଲୋଚନା କର ।

3. Manish is an upright officer of Forest Department. He clears the licence application of a rich timber merchant after observing due procedure. A few days later, the timber merchant sends an expensive wooden sofa-set and a dining table set to the residence of Manish when Manish is away on tour. When Manish returns home, he is upset that the furniture has been gifted to him by the merchant without even mentioning about it to him. He immediately telephones the merchant and conveys his displeasure, asking the merchant to take the furniture away. The merchant explains that the furniture is a 'small gift' and there is nothing unusual about it, being a common practice. Wife of Manish, who is overhearing the conversation, suggests that the timber merchant can be paid the price of the furniture as the house badly needed some good furniture. Accordingly, Manish offers to pay the price. The timber merchant reluctantly agrees to accept payment from Manish. He quotes a ridiculously low price for the furniture. The merchant explains that he runs a huge furniture making factory and costs incurred by him are really low. Manish agrees to the offer and pay the quoted price to the timber merchant. What are your views about the ethicality of the conduct of Manish in this incident? Do you think Manish should have acted differently? Has Manish acted in a corrupt manner? Discuss with reasons.

**Candidate
must not
write on
this margin.**

ମନୀଷ ବନ ବିଭାଗର ଜଣେ ସନ୍ତୋଷ ଅଧିକାରୀ । ସେ ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ପାଳନ କରି ଜଣେ ଧନୀ
କାଠ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଲାଇସେନ୍ସ ଆବେଦନକୁ ମଞ୍ଚର କରିଛନ୍ତି । କିଛି ଦିନ ପରେ, ମନୀଷ ବାହାରକୁ
ବୁଲିବାପାଇଁ ଯାଇଥୁଲାବେଳେ କାଠ ବ୍ୟବସାୟୀ ମନୀଷଙ୍କ ଘରକୁ ଏକ ମହିଙ୍ଗା କାଠ ସୋଫ୍ଟ-ସେରେ
ଏବଂ ତାଙ୍କନିଙ୍ଗ ଚେବୁଲ ସେରେ ପଠାଇ ଦିଅନ୍ତି । ମନୀଷ ଘରକୁ ଫେରିବାପରେ, ସେ ଏହା ବିଷୟରେ
ତାଙ୍କୁ କିଛି ନ କହି ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆ ଯାଇଥୁବା ଫର୍ମ୍ଟର ଉପହାର ଫେରାଇ ନେଇଯିବା
ପାଇଁ କୁହନ୍ତି ଏବଂ ବିରକ୍ତ ହୁଅନ୍ତି । ସେ ତୁରନ୍ତ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ ଫୋନ୍ କରି ନିଜର ଅସନ୍ତୋଷ ପ୍ରକାଶ
କରନ୍ତି । ବ୍ୟବସାୟୀ ବୁଝାନ୍ତି ଯେ ଫର୍ମ୍ଟର ଏକ 'ଉପହାର' ଏବଂ ଏଥରେ କିଛି ଅସାଧାରଣ
ନାହିଁ, ଏହା ଏକ ସାଧାରଣ ଅଜ୍ୟାସ । ମନୀଷଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ, ଯେଇ କଥାବାଜା ଶୁଣୁଥାନ୍ତି ସେ ପରାମର୍ଶ
ଦିଅନ୍ତି ଯେ କାଠ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ ଫର୍ମ୍ଟରର ମୂଲ୍ୟ ଦିଆଯାଇ ପାରିବ କାରଣ ଘରକୁ କିଛି ଭଲ
ଫର୍ମ୍ଟରର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ତଦନ୍ତସାରେ, ମନୀଷ ମୂଲ୍ୟ ଦେବାକୁ ରାଜି ହୁଅନ୍ତି । କାଠ ବ୍ୟବସାୟୀ
ଫର୍ମ୍ଟର ପାଇଁ ଏକ ହାସ୍ୟାସ୍ତବ ଭାବରେ କମ ମୂଲ୍ୟ ଉନ୍ନତ କରନ୍ତି । ବ୍ୟବସାୟୀ ବୁଝାନ୍ତି ଯେ ସେ
ଫର୍ମ୍ଟର ପାଇଁ ଏକ କାରଣାନ୍ତି ତଳାନ୍ତି ଏବଂ ତାଙ୍କଦ୍ଵାରା ହୋଇଥୁବା ଖର୍ଚ୍ଚ ପ୍ରକୃତରେ କମ ।
ଏକ ବିଶାଳ ଫର୍ମ୍ଟର ତିଆରି କାରଣାନ୍ତି ତଳାନ୍ତି ଏବଂ ତାଙ୍କଦ୍ଵାରା ହୋଇଥୁବା ଖର୍ଚ୍ଚ ପ୍ରକୃତରେ କମ ।
ମନୀଷ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ରାଜି ହୁଅନ୍ତି ଏବଂ କାଠ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ ଉନ୍ନତ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି । ଏହି
ଘରଣାରେ ମନୀଷଙ୍କ ଆଚରଣର ନେତୃତ୍ବକର ବିଷୟରେ ଆପଣଙ୍କର ମତ କ'ଣ? ଆପଣ କଣ ଭାବୁଛନ୍ତି
ମନୀଷ ଭିନ୍ନଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଉଚିତ ଥିଲା? ମନୀଷ କ'ଣ ଦୁର୍ନୀତିଗ୍ରସ୍ତ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି?
କାରଣ ସହିତ ଆଲୋଚନା କର ।

4. Mohan is an upright and honest Block Development Officer. But, his honest style of working has generated bad blood with some junior officers who are corrupt. One morning, a destitute woman appears before Mohan and requests him to approve her Ration Card application. She has already approached a junior officer, but her request has been turned down as she does not have Aadhaar Card which is a requirement as per rules. After examining the case, Mohan realises that the woman is entitled to have a Ration Card and non-availability of Aadhaar Card is a mere paper formality. Mohan has the administrative power to grant Ration Card without Aadhaar Card in exceptional cases, using his discretionary powers. He, however, apprehends that in case he approves the Ration Card, he would be accused of using his power for making money through corrupt means. The junior officers who hold a grudge against Mohan are looking for such an opportunity when they can paint Mohan as a corrupt officer. Mohan is wondering if he should run the risk of sullying his reputation for the sake of a poor woman. What advice would you tender to Mohan in this situation and why?

ମୋହନ ଜଣେ ସକୋଟ ଓ ନିଷାପର ବୁକ ଉନ୍ନୟନ ଅଧୁକାରୀ । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କର ସକୋଟ କାର୍ଯ୍ୟଶୀଳ । କେତେକ କନିଷ୍ଠ ଦୂର୍ନୀତିଗ୍ରୁପ୍ତ ଅଧୁକାରୀଙ୍କ ସହିତ ବିବାଦ ସୃଷ୍ଟି କରିଛି । ଦିନେ, ସକାଳେ, ଜଣେ ନିୟସହାୟ ମହିଳା ମୋହନଙ୍କ ସମ୍ମଗରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ତାଙ୍କ ରାସନ କାର୍ଡ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମୋଦନ କରିବାପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କଲେ । ସେ ପୂର୍ବରୁ ଜଣେ କନିଷ୍ଠ ଅଧୁକାରୀଙ୍କ ସହିତ ଯୋଗାଯୋଗ କରିଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ଅନୁରୋଧକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଛନ୍ତି କାରଣ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଆଧାରକାର୍ଡ ନାହିଁ ଯାହା ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଆବଶ୍ୟକ ପ୍ରମାଣ ପଡ଼ି । ମାମଲା, ଯାଞ୍ଚ କରିବାପରେ, ମୋହନ ଅନୁଭବ କରନ୍ତି ଯେ ମହିଳାଜଣକ ରାସନକାର୍ଡ ପାଇବାକୁ ହକ୍କଦାର ଏବଂ ଆଧାରକାର୍ଡ ନ ମିଳିବା କେବଳ ଏକ କାଗଜପତ୍ର ଓପଚାରିକତା । ମୋହନଙ୍କ ପାଖରେ ତାଙ୍କର ଜାହାଧୀନ କ୍ଷମତା ବଳରେ ଅସାଧାରଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆଧାରକାର୍ଡ ବିନା ରାସନକାର୍ଡ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ପ୍ରଶାସନିକ କ୍ଷମତା ରହିଛି । ତଥାପି ସେ ଆଶଙ୍କା କରନ୍ତି ଯେ ଯଦି ସେ ରାସନକାର୍ଡ ମଞ୍ଚୁର କରନ୍ତି, ତେବେ ତାଙ୍କୁ ଦୂର୍ନୀତି ମାଧ୍ୟମରେ ଟଙ୍କା ରୋଜଗାର କରିବାପାଇଁ କ୍ଷମତା ବ୍ୟବହାର କରିବା ଅଭିଯୋଗ କରାଯିବ । ମୋହନଙ୍କ ବିରୋଧରେ କ୍ଷୋଭ ରଖୁଥିବା କନିଷ୍ଠ ଅଧୁକାରୀମାନେ ଏପରି ଏକ ସୁଯୋଗ ଖୋଜୁଛନ୍ତି ଯେତେବେଳେ ସେମାନେ ମୋହନଙ୍କୁ ଜଣେ ଦୂର୍ନୀତିଗ୍ରୁପ୍ତ ଅଧୁକାରୀଭାବେ ଚିତ୍ରିତ କରିପାରିବେ । ମୋହନ ଭାବୁଛନ୍ତି ଯେ ସେ ଜଣେ ଗରୀବ ମହିଳାଙ୍କ ପାଇଁ ତାଙ୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠାକୁ ମଳିନ କରିବାର ବିପଦ ମୁଣ୍ଡାଇବେ କି? ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଆପଣ ମୋହନଙ୍କୁ କଣ ପରାମର୍ଶ ଦେବେ ଏବଂ କାହିଁକି ତାହା ବୁଝାଇ ଲେଖ ।

4. Mohan is an upright and honest Block Development Officer. But, his honest style of working has generated bad blood with some junior officers who are corrupt. One morning, a destitute woman appears before Mohan and requests him to approve her Ration Card application. She has already approached a junior officer but her request has been turned down as she does not have Aadhaar Card which is a requirement as per rules. After examining the case, Mohan realises that the woman is entitled to have a Ration Card and non-availability of Aadhaar Card is a mere paper formality. Mohan has the administrative power to grant Ration Card without Aadhaar Card in exceptional cases, using his discretionary powers. He, however, apprehends that in case he approves the Ration Card, he would be accused of using his power for making money through corrupt means. The junior officers who hold a grudge against Mohan are looking for such an opportunity when they can paint Mohan as a corrupt officer. Mohan is wondering if he should run the risk of sully his reputation for the sake of a poor woman. What advice would you tender to Mohan in this situation and why?

ମୋହନ ଜଣେ ସତୋଟ୍ ଓ ନିଷାପର କୁଳ ଉନ୍ନୟନ ଅଧୁକାରୀ । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କର ସତୋଟ୍ କାର୍ଯ୍ୟଶୈଳୀ କେତେକ କନିଷ୍ଠ ଦୂର୍ନୀତିଗ୍ରୁପ୍ ଅଧୁକାରୀଙ୍କ ସହିତ ବିବାଦ ସୁରକ୍ଷି କରିଛି । ଦିନେ, ସକାଳେ, ଜଣେ ନିଃସହାୟ ମହିଳା ମୋହନଙ୍କ ସମ୍ମାନରେ ଉପାୟିତ ହୋଇ ତାଙ୍କ ରାସନ କାର୍ତ୍ତ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମୋଦନ କରିବାପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କଲେ । ସେ ପୂର୍ବରୁ ଜଣେ କନିଷ୍ଠ ଅଧୁକାରୀଙ୍କ ସହିତ ଯୋଗାଯୋଗ କରିଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ଅନୁରୋଧକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଛି କାରଣ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଆଧାରକାର୍ତ୍ତ ନାହିଁ ଯାହା ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଆବଶ୍ୟକ ପ୍ରମାଣ ପଡ଼ି । ମାମଲା, ଯାଞ୍ଚ କରିବାପରେ, ମୋହନ ଅନୁଭବ କରନ୍ତି ଯେ ମହିଳାଜଣକ ରାସନକାର୍ତ୍ତ ପାଇବାକୁ ହକ୍କଦାର ଏବଂ ଆଧାରକାର୍ତ୍ତ ନ ମିଳିବା କେବଳ ଏକ କାଗଜପଡ଼ି ଓପଚାରିକତା । ମୋହନଙ୍କ ପାଖରେ ତାଙ୍କର ଇଚ୍ଛାଧୀନ କ୍ଷମତା ବଳରେ ଅସାଧାରଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆଧାରକାର୍ତ୍ତ ବିନା ରାସନକାର୍ତ୍ତ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ପ୍ରଶାସନିକ କ୍ଷମତା ରହିଛି । ତଥାପି ସେ ଆଶଙ୍କା କରନ୍ତି ଯେ ଯଦି ସେ ରାସନକାର୍ତ୍ତ ମଞ୍ଚୁର କରନ୍ତି, ତେବେ ତାଙ୍କୁ ଦୂର୍ନୀତି ମାଧ୍ୟମରେ ଟଙ୍କା ରୋଜଗାର କରିବାପାଇଁ କ୍ଷମତା ବ୍ୟବହାର କରିବା ଅଭିଯୋଗ କରାଯିବ । ମୋହନଙ୍କ ବିରୋଧରେ କ୍ଷେତ୍ର ରଖୁଥିବା କନିଷ୍ଠ ଅଧୁକାରୀମାନେ ଏପରି ଏକ ସୁଯୋଗ ଖୋଜୁଛନ୍ତି ଯେତେବେଳେ ସେମାନେ ମୋହନଙ୍କୁ ଜଣେ ଦୂର୍ନୀତିଗ୍ରୁପ୍ ଅଧୁକାରୀଭାବେ ଚିତ୍ରିତ କରିପାରିବେ । ମୋହନ ଭାବୁଛନ୍ତି ଯେ ସେ ଜଣେ ଗରୀବ ମହିଳାଙ୍କ ପାଇଁ ତାଙ୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠାକୁ ମଳିନ କରିବାର ବିପଦ ମୁଣ୍ଡାଇବେ କି? ଏହି ପରିମାଣରେ ଆପଣ ମୋହନଙ୍କୁ କଣ ପରାମର୍ଶ ଦେବେ ଏବଂ କାହିଁକି ତାହା ବୁଝାଇ ଲେଖ ।

5. The Right to Information Act entitles every citizen of the country to seek information from any Government entity, without giving any reason for seeking the information. This has arguably cast a huge burden on the Government departments to satisfy the information seekers. Are you in favour or against this arrangement? Justify your answer with supporting examples.

Candidate
must not
write on
this margin.

2

ସୁଚନା ଅଧିକାର ଆଜନ୍ ଦେଶର ପ୍ରତ୍ୟେକ ନାଗରିକଙ୍କୁ ସୁଚନା ଗ୍ରହଣ କରିବାର କୌଣସି କାରଣ ନ ଦେଇ ଯେ କୌଣସି ସରକାରୀ ସଂସାଠାରୁ ସୁଚନା ଗ୍ରହଣ କରିବାର ଅଧିକାର ଦେଇ । ଏହା ସୁଚନା ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବା ଲୋକଙ୍କୁ ସହ୍ରଦୀଷ୍ଟ କରିବାପାଇଁ ସରକାରୀ ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଏକ ବଡ଼ ବୋଣ ପକାଉଛି । ଆପଣ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ସପକ୍ଷରେ କି ବିପକ୍ଷରେ? ସହାୟକ ଉଦାହରଣ ପ୍ରଦାନପୂର୍ବକ ନିଜ ଉତ୍ତର ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର ।

6. Do you think that emotional intelligence is a significant factor in making of a good public servant? Why? Between the intellectual prowess and emotional intelligence, which should get priority while selecting a public servant?

ଆପଣ କ'ଣ ଭାବନ୍ତି ଯେ ଜଣେ ଭଲ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ (public servant) ତିଆରି କରିବାରେ ଭାବପ୍ରବଣ ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତା ଏକ ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ କାରଣ? କାହିଁକି? ବୌଦ୍ଧିକ ଦକ୍ଷତା ଏବଂ ଭାବପ୍ରବଣ ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତା ମଧ୍ୟରେ କାହାକୁ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ଚିନ୍ତନ କରିବା ସମୟରେ ପ୍ରାଥମିକତା ଦେବା ଉଚିତ? ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର ।

7. Several decisions taken by the Government are declared to have been taken in public interest. Many laws, regulations and rules provide that the Government can act in a certain manner if warranted by the public interest. What do you understand by the term public interest? Can there be any objective criterion to decide what is in public interest and what is not? Explain with an example.

ସରକାରଙ୍କୁ ନିଆୟାରଥୁବା ଅନେକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଜନସ୍ଵାର୍ଥପାଇଁ କରାଗଲାବୋଲି ଦର୍ଶାଯାଇଥାଏ । ଅନେକ ଆଜନ୍, ବିଧୁ ଓ ନିୟମରେ ପ୍ରାବଧାନ ଅଛି ଯେ ଜନସ୍ଵାର୍ଥପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ସରକାରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରଣାଳୀରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ପାରିବେ । 'ଜନସ୍ଵାର୍ଥ' – ଶବ୍ଦ କହିଲେ ଆପଣ କ'ଣ ବୁଝେ? ଜନସ୍ଵାର୍ଥରେ କ'ଣ ଅଛି ଏବଂ କ'ଣ ନାହିଁ ତାହା ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାପାଇଁ କ'ଣ-କୌଣସି ବସୁଗତ ମାନଦଣ୍ଡ ହୋଇପାରେ? ଏହା ଉଦାହରଣ ସହ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର ।

Candidate
must not
write on
this margin

8. Conduct rules governing public servants put certain restrictions on them covering social, financial and personal matters. Their right to participate in political activities and right to expression is also circumscribed. Do you think that the Government is justified in curtailing the civil rights of the Government servants? Discuss.

ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ପରିଚାଳନା କରୁଥିବା ଆଚରଣ ନିୟମାବଳୀ ତାଙ୍କର ସାମାଜିକ, ଆର୍ଥିକ ଏବଂ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ କିଛି ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଲଗାଇଥାଏ । ରାଜନୈତିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିବାର ସେମାନଙ୍କର ଅଧିକାର ଏବଂ ମତାମତ ଦେବାର ଅଧିକାର ମଧ୍ୟ ସୀମାବନ୍ଧ । ଆପଣ କ'ଣ ଭାବକ୍ରି ଯେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ନାଗରିକ ଅଧିକାରକୁ ହ୍ରାସ କରିବାରେ ସରକାର ଯୁଦ୍ଧିଷ୍ଠିତ ଓ ଯଥାର୍ଥ, ଏ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କର ।

9. What do you understand by environmental ethics and our duty towards maintaining biodiversity, non-human life on earth and responsible self-sustaining use of natural resources? The Constitution lays down duty to protect and improve the natural environment as one of the Fundamental Duties for every citizen of India. Is this an absolute duty or does it admit of exceptions in consideration of practicality? 4

ପରିବେଶଗତ ନୀତିଶାସ୍ତ୍ର ଏବଂ ଜୈବ ବିବିଧତାକୁ ଛିଟାବିଷ୍ଟାରେ ରଖିବା, ପୃଥ୍ବୀରେ ଅଣ ମାନବ ଜୀବନ ଏବଂ ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ପଦର ଦାୟିତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଆମ୍ଲନିର୍ଭରଶୀଳ ବ୍ୟବହାର ପ୍ରତି ଆମର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବିଷୟରେ ଆପଣ କ'ଣ ବୁଝୁଛି? ସମ୍ମିଧାନ ଦ୍ୱାରା ଭାରତର ପ୍ରତ୍ୟେକ ନାଗରିକଙ୍କପାଇଁ ପ୍ରାକୃତିକ ପରିବେଶର ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ ଉନ୍ନତି କରିବା ଏକ ମୌଳିକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଭାବରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଛି । ଏହା କ'ଣ ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନା ବ୍ୟବହାରିକତାର ବିଚାରରେ ବ୍ୟତିକ୍ରମକୁ ସ୍ଵୀକାର କରାଯାଇପାରିବ? ଏ ସଂପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କର ।

10. While India is not a signatory to the International Convention relating to Status of Refugees, several persons who have entered India without valid documents keep seeking refugee status in India. In this context, the issue of allowing basic facilities to Rohingya refugees from Myanmar has been before the Supreme Court of India. Do we have a moral obligation to provide shelter to refugees on humanitarian grounds, particularly when a section of our own population is living in poverty? Discuss ✓

Candidate
must not
write on
this margin.

যদিও ভারত শরণার্থীক স্থিতি সমন্বয় আন্তর্জাতিক সম্মিলনীর স্বাক্ষরকারী নন্দে, তথাপি বৈধ কাগজপত্র বিনা ভারতের প্রবেশ করিথুবা অনেক ব্যক্তি ভারতের শরণার্থীক মানবিক পাইবাপাই চেষ্টা করুন্তি। এই পরিপ্রেক্ষারে মিথ্যামারু আবিথুবা রেহিল্যাশ শরণার্থীক মৌলিক সুবিধা প্রদান করিবা বিষয় ভারতের সুপ্রিমকোর্টের বিচারাধীন রহিছি। মানবিকতা আধারে শরণার্থীক আশ্রয়দেবা আমর ক'শ নেতৃত্ব কর্তব্য, বিশেষকরি যেতেবেলে আম নিজ জনসংখ্যার এক অংশ দারিদ্র্যের? আলোচনা কর।

11. Some thinkers argue that gender equality is not innate to Indian society as the main stream cultural values and religious beliefs promote misogynist attitudes. How far do you agree with this view? What role can ethical governance play in ensuring gender justice and women empowerment? Suggest some steps that the Government can take to promote gender equality in the country.

কেতেকজন চিন্তা নায়ক যুক্তিউপায়না করতি যে লিঙ্গগত সমানতা ভারতীয় সমাজপাই সহজাত নন্দে কারণ মুখ্য সাংস্কৃতিক মূল্যবোধ এবং ধার্মক বিশ্বাসের ধারা মহিলা বিদ্রোহী মনোভাবকু প্রোস্থান্তি করে। আপশি এই দৃষ্টিকোণ সহিত কেতেদূর সহমতি? লিঙ্গন্যায় এবং মহিলা সশক্তিকরণ করিবারে নেতৃত্ব শাসন ক'শ ভূমিকা গ্রহণ করিপারিব? দেশের লিঙ্গ সমানতাকু প্রোস্থান্তি করিবাপাই সরকার নেজ পারুথুবা কেতেক পদক্ষেপের পরামর্শ প্রদান কর।

12. In modern age, several corporate houses have grown huge with their financial outlay being bigger than the budget of many countries. In this context, explain the necessity of ethical decision making in corporate governance? Would your answer be different in case of Public Sector Undertakings (PSUs)?

আধুনিক যুগে, অনেক কর্পোরেশন হাতে বহুত বড় হোলগলাণি এবং ধেমানক্ষেত্র আর্থিক ব্যয় অনেক দেশের বজেট অপেক্ষা অধুন হোলগলাণি। এই পরিপ্রেক্ষারে, কর্পোরেশন প্রশাসনের নেতৃত্ব নিষ্পত্তি নেবার আবশ্যিকতা ব্যাখ্যা কর। সার্বজনীন ক্ষেত্র উদ্যোগ (PSUs) ক্ষেত্রে আপশক উভয় ভিন্ন হেব কি? উল্লেখ কর।

GROUP—B

ଶ୍ରୀ—B

Candidates to attempt all questions within word limit of 300.
Each question carries 20 marks.

ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀମାନେ ସମସ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନ 300 ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ତର ଦେବେ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନର ମୂଲ୍ୟ 20 ମାର୍କ ।

Candidate
must not
write on
this margin

13. "It is forbidden to kill, therefore all murderers are punished unless they kill in large numbers and to sound of trumpets." Voltaire In the light of the above statement of Voltaire, discuss whether war as a state policy can be justified in the modern age. Can there be a just war? Discuss with reference to Operation Sindoor.

ଭୋଲଟାଯାର (Voltaire)ଙ୍କ ଉଚ୍ଚି ଏହା ଯେ! "ହତ୍ୟା କରିବା ନିଷେଧ; ତେଣୁ ସମସ୍ତ ହତ୍ୟାକାରୀଙ୍କୁ ଦେଶ ଦିଆଯାଏ, ଯଦି ସେମାନେ ବହୁ ସଂଖ୍ୟାରେ ଏବଂ ତୁରୀ ବଜାଇ ହତ୍ୟା ନ କରନ୍ତି ।" ଭୋଲଟାଯାରଙ୍କ ଉପରୋକ୍ତ ବକ୍ତବ୍ୟ ଆଧାରରେ ଆଲୋଚନା କରନ୍ତୁ ଯେ ଆଧୁନିକ ଯୁଗରେ ରାଷ୍ଟ୍ରନୀତି ଭାବରେ ଯୁଦ୍ଧକୁ ଯଥାର୍ଥ କରାଯାଇପାରିବ କି? ନ୍ୟାୟପୂର୍ଣ୍ଣ ଯୁଦ୍ଧ, ହୋଇପାରେ କି? ଅପରେସନ୍ ସିନ୍ଦୂର ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ଏହାର ଆଲୋଚନା କର ।

14. "Laws are like cobwebs, which may catch small flies, but let wasps and hornets break through." Examine this quote by Jonathan Swift in the light of our nation's objective to emerge as a fair, just and egalitarian society. What effective and practical steps would you take as a public servant to ensure that the law is applied to all in an impartial and non-partisan manner?

"ଆଜନ ହେଉଛି ବୁଡ଼ିଆଣୀ ଜାଳ ଯାହା ଛୋଟ ଛୋଟ ମାଛି ଧରିପାରେ, କିନ୍ତୁ ବିରୁଡ଼ି ଏବଂ ଭୁଲ୍ଲ ଜାଳ ଭିତର ଦେଇ ଚାଲି ଯାଆନ୍ତି" । ଆମ ଦେଶ ଏକ ନିରପେକ୍ଷ, ନ୍ୟାୟପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ସମାନତାବାଦୀ ସମାଜ ଭାବରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଜୋନାଥାନ୍ ସିଫ୍ (Jonathan Swift)ଙ୍କ ଏହି ଉଚ୍ଚିକୁ ପରୀକ୍ଷା କର । ଜନ ସେବକ (public servant) ଭାବରେ ଆପଣ କ'ଣ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଏବଂ ବ୍ୟବହାରିକ ପଦକ୍ଷେପ ନେବେ ଯାହା ନିଶ୍ଚିତ କରିବ ଯେ ଆଜନ ନିରପେକ୍ଷ ଏବଂ ନିରପେକ୍ଷ ଭାବରେ ସମସ୍ତଙ୍କପାଇଁ ପ୍ରଯୋଗ ହେବ?

15. "I will give you a talisman. Whenever you are in doubt,, apply the following test. Recall the face of the poorest and the weakest man whom you may have seen, and ask yourself, if the step you contemplate is going to be of any use to him. Will he gain anything by it? Will it restore him to a control over his own life and destiny? In other words, will it lead to Swaraj [freedom] for the hungry and spiritually starving millions? Then you will find your doubts and your self melt away." — Mahatma Gandhi In the light of above quote, discuss the role of a public servant in a welfare state. Do you think that the test suggested above by Gandhi can be applied in all situations faced by a public servant in present day complex world?

Candidate
must not
write on
this margin.

"ମୁଁ ତୁମକୁ ଏକ ତାବିଜ ଦେବି । ତୁମେ ଯେତେବେଳେ ସନ୍ଦେହ କରିବ,, ନିମ୍ନଲିଖିତ ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରୟୋଗ କରିପାର । ତୁମେ ଦେଖୁଥିବା ସବୁଠାରୁ ଗରିବ ଏବଂ ଦୁର୍ବଳ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମୁହିଁକୁ ମନେ ପକାଅ ଏବଂ ନିଜକୁ ପଚାର, ତୁମେ ଯେଉଁ ପଦକ୍ଷେପ ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା କରୁଛ ତାହା ତାଙ୍କପାଇଁ କୌଣସି ଭାବେ ଉପଯୋଗୀ ହେବ କି? ସେ ଏହାଦ୍ୱାରା କିଛି ପାଇବ କି? ଏହା କ'ଣ ତାକୁ ନିଜ ଜୀବନ ଏବଂ ଭାଗ୍ୟ ଉପରେ ନିଯନ୍ତ୍ରଣ ଫେରାଇ ଆଣିବ? ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦରେ, ଏହା କ'ଣ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ କୁଣ୍ଡାର୍ତ୍ତ ଏବଂ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଭାବରେ କୁଣ୍ଡାର୍ତ୍ତ ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ସ୍ଵରାଜ (ସ୍ଵାଧୀନତା) ଆଣିବ? ତା ପରେ ତୁମେ ତୁମର ସନ୍ଦେହ ବିଷୟରେ ଜାଣିପାରିବ ଏବଂ ତୁମର ଆମ୍ବା ବିଗଳିତ ହୋଇଯିବ ।" — ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀ । ଉପରୋକ୍ତ ଉଚ୍ଚି ଆଧାରରେ ଏକ କଲ୍ୟାଣକାରୀ ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ଜଣେ ଜନସେବକଙ୍କ ଭୂମିକା ଆଲୋଚନା କର । ତୁମେ କ'ଣ ଭାବୁଛ ଯେ ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପରୀକ୍ଷା ବର୍ତ୍ତମାନର ଜଟିଳ ବିଶ୍ୱରେ ଜଣେ ଜନ ସେବକ ସମ୍ମାନିନ ହେଉଥିବା ସମସ୍ତ ପରିସ୍ଥିତିରେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇ ପାରିବ ।

16. Can scientific temper and traditional cultural values coexist in a society? What can possibly be areas of conflict? Has Indian society been able to reconcile the two? Give some examples.

ବୈଜ୍ଞାନିକ ମନୋଭାବ ଏବଂ ପାରମ୍ପରିକ ସାଂସ୍କୃତିକ ମୂଲ୍ୟବୋଧ ଏକ ସମାଜରେ ସହାବସ୍ଥାନ କରିପାରିବେ କି? ତାଙ୍କ ଭିତରେ ସଂଘର୍ଷର କ୍ଷେତ୍ରର ସମ୍ବନ୍ଧାବନା କ'ଣ ହୋଇପାରେ? ଉଚ୍ଚ ଦୁଇଟି ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଭାରତୀୟ ସମାଜ ମିଳାଇ ପାରିଛି କି? କେତେକ ଉଦାହରଣ ମାଧ୍ୟମରେ ଏହାର ଯଥାର୍ଥତା ପ୍ରତିପାଦନ କର ।

17. A doctor with expertise in organ transplant comes across five different patients needing organ donation. These patients badly need five vital body organs, one each, to survive. The doctor meets a perfectly healthy person, and without obtaining his consent, removes five organs from his body and transplants the organs in his five patients, thereby giving them gift of life. When questioned, the doctor claims his action to be completely ethical as he saved five lives by sacrificing just one life. He quotes the utilitarian theory of ethics given by philosopher Jeremy Bentham that highest good of highest number is the essence of an ethical action. Do you agree with the argument of the doctor? Give your reasons.

Candidate
must not
write on
this margin

ଜଣେ ଅଜ ପ୍ରତିରୋପଣ ବିଶେଷଜ୍ଞ ଓ ଡାକ୍ତର ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ପାଞ୍ଜଳଣ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଙ୍ଗଦାନ ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବା ରୋଗୀଙ୍କୁ ଚିକିତ୍ସା କରୁଥିଲେ । ଏହି ରୋଗୀମାନଙ୍କୁ ବଞ୍ଚିବାପାଇଁ ପାଞ୍ଚଟି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଶରୀର ଅଜ ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି, ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗୋଟିଏ ଲେଖଁଏ ଅଂଶ ପ୍ରୟୋଜନ କରନ୍ତି । ଡାକ୍ତର ଜଣେ ସମ୍ମୁଖ୍ୟ ସୁର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଯୋଗାତ କରି ତାଙ୍କ ସମ୍ମତି ବିନା ତାଙ୍କ ଶରୀରରୁ ପାଞ୍ଚଟି ଅଜ କାଢ଼ି, ପାଞ୍ଜଳଣ ରୋଗୀଙ୍କ ଶରୀରରେ ଅଜ ପ୍ରତିରୋପଣ କରନ୍ତି, ଯାହାଦ୍ୱାରା ସେମାନେ ଜୀବନଦାନ ପାଆନ୍ତି । ଡାକ୍ତରଙ୍କୁ ପଚରାଯିବାରେ ସେ ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସମ୍ମୁଖ୍ୟ ନୀତିଗତ ବୋଲି ଦାବି କରନ୍ତି କାରଣ ସେ କେବଳ ଗୋଟିଏ ଜୀବନ ବଳିଦାନ ଦେଇ ପାଞ୍ଚଟି ଜୀବନ ରକ୍ଷା କରିଥିଲେ ବୋଲି ଦର୍ଶାଉଛନ୍ତି । ସେ ଦାର୍ଶନିକ ଜେରେମି ବେଞ୍ଚାମ (Jeremy Bentham)ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ନୀତିଶାସ୍ତ୍ରର ଉପଯୋଗୀ ତ୍ରୁଟିକୁ ଉପସ୍ଥାପିତ କରି କୁହନ୍ତି ଯେ ସର୍ବୋକ ସଂଖ୍ୟାର ସର୍ବୋକ ଜ୍ଲେ ଏକ ନୀତିଶାସ୍ତ୍ରଭିତ୍ତିକ ସାରମର୍ମ । ଆପଣ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ଯୁକ୍ତି ସହିତ ସହମତ କି? ନିଜ କାରଣଗୁଡ଼ିକ ଦର୍ଶାଇ ଆଲୋଚନା କର ।

★ ★ ★